

ที่ สธ ๐๒๑๓.๑๐/๖๘๕๐

สถาบันพระบรมราชชนก
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอส่งประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ การวิจัย เกณฑ์ข้อ ๖ มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทุกแห่งต้องได้รับการประเมินตามตัวชี้วัดดังกล่าว แต่เกณฑ์ในการบรรลุตัวชี้วัดนี้ หน่วยงานที่จะออกแนวทางปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ต้องเป็นสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคลเท่านั้น

ในการนี้ สถาบันพระบรมราชชนกร่วมกับกลุ่มกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลด้านการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จนได้แนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ และเสนอต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุข ออกเป็นประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อให้วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทุกแห่ง ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายรุ่งฤทธิ์ มวลประสิทธิ์พร)
ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก

กลุ่มวิจัย

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๐ ๑๔๗๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๐ ๑๔๗๗

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๐

สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีภารกิจหลักในการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพ ทั้งด้านการพยาบาล ด้านการสาธารณสุข และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศ โดยมีวิทยาลัยในสังกัดดำเนินการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพ ตามภารกิจดังกล่าว จึงตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีการสร้างผลงานวิจัย งานวิชาการ และงานนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กร และนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งในเชิงนโยบาย เชิงสังคม และเชิงพาณิชย์ ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ได้รับการคุ้มครองสิทธิในผลงานดังกล่าวตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เห็นสมควรกำหนดแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วิทยาลัย” หมายความว่า วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก และวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ของวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการ โดยให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลที่เป็นข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดวิทยาลัย จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๑๐ คน โดยให้รองผู้อำนวยการวิทยาลัยด้านวิชาการหรือด้านวิจัยเป็นประธานกรรมการ และให้มีผู้รับผิดชอบด้านการวิจัยของวิทยาลัยร่วมเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยแต่งตั้งข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเพื่อการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ของวิทยาลัย ตามแนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายโสภณ เมฆธน)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แนวปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีภารกิจหลักในการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพ ทั้งด้านการพยาบาล ด้านการสาธารณสุข และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศ โดยมีวิทยาลัยในสังกัดดำเนินการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพ ตามภารกิจดังกล่าว จึงตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีการสร้างผลงานวิจัย งานวิชาการ และงานนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กร และนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งในเชิงนโยบาย เชิงสังคม และเชิงพาณิชย์ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ได้รับการคุ้มครองสิทธิในผลงานดังกล่าวตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เห็นสมควรกำหนดแนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางให้แก่คณาจารย์และนักวิจัยวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์

คำจำกัดความ

๑. งานวิจัย หมายถึง งานที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล หลักการหรือข้อสรุปรวม ที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์ มีลักษณะเป็นเอกสารที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม

๒. งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานทางวิชาการ หรือผลงานประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่มีการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหรือหลักฐาน จากทักษะและประสบการณ์ของผู้จัดทำ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงาน หรือแสดงเป็นต้นแบบ ต้นความคิดของผลงาน หรือแสดงความสามารถในการบุกเบิกงานในสาขาวิชานั้น เช่น ตำรา หนังสือ เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม

๑) ตำรา หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ อาจเขียนเพื่อตอบสนองเนื้อหาทั้งหมดของรายวิชา หรือส่วนหนึ่งของวิชาหรือหลักสูตรก็ได้ โดยมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและสะท้อนให้เห็นความสามารถในการถ่ายทอดวิชาระดับอุดมศึกษา

๒) หนังสือ หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่วงวิชาการ และ/หรือผู้อ่านทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร หรือต้องนำมาประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้จะต้องเป็นเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีเอกภาพ มีรากฐาน

ทางวิชาการที่มั่นคง ให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด สร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

๓) เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของวิทยาลัย ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชา และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ

๔) เอกสารคำสอน หมายถึง เอกสารคำบรรยายที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของวิทยาลัย ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชา และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ และมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน

๕) สิ่งประดิษฐ์ หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับลักษณะ องค์ประกอบ โครงสร้าง หรือกลไกของผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม และนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน การส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพของประชาชน

๖) นวัตกรรม หมายถึง การนำสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งอาจเป็นแนวความคิด หรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อนหรือเป็นการดัดแปลงหรือพัฒนาจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพที่ดีกว่าเดิม และทันสมัยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังสามารถประหยัดทั้งแรงงานและเวลาได้อีกด้วย

๓. สิทธิในงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หมายถึง สิทธิในงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์และนักวิจัยในสังกัดวิทยาลัย โดยเป็นสิทธิที่ชอบธรรมตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการถือครองสิทธิตามข้อตกลงที่กำหนด

๔. การคุ้มครองสิทธิ หมายถึง การปกป้องการละเมิดสิทธิในงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์และนักวิจัยในสังกัดวิทยาลัย

๕. ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น โดยการใช้สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์ โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ให้คุ้มครอง โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์

๖. การกระทำที่ถือเป็นการละเมิดสิทธิ หมายถึง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ในลักษณะที่เป็นการทำซ้ำ ดัดแปลง การเผยแพร่ต่อสาธารณชน การให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนาผลงานดังกล่าว การเผยแพร่เสียงหรือภาพซ้ำ โดยเก็บเงินหรือผลประโยชน์ทางการค้า การแจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ และการนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

๗. ข้อยกเว้นการละเมิดสิทธิ หมายถึง การกระทำดังต่อไปนี้ คือ

๑) การวิจัยหรือศึกษางานนั้นอันมิใช่การกระทำเพื่อแสวงหากำไร

๒) ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติ

๓) ดิชม วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น

๔) เสนอรายงานข่าวทางสื่อมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น

๕) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของศาล

หรือเจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย หรือในการรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว

๖) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏโดยผู้สอน เพื่อประโยชน์ในการสอนของตนอันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร

๗) ทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือตัดทอน หรือทำบทสรุปโดยผู้สอน หรือสถาบันการศึกษา เพื่อแจกจ่าย หรือจำหน่ายแก่ผู้เรียนในชั้นเรียนหรือในสถาบันศึกษา ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร

๘) นำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

๙) การกล่าว คัดลอก เลียน หรืออ้างอิงงานบางตอนตามสมควรจากงานอันมีลิขสิทธิ์ตาม โดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น

๑๐) การทำซ้ำโดยบรรณารักษ์เพื่อใช้ในห้องสมุด หรือให้แก่ห้องสมุดอื่น หรือบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์ในการวิจัยหรือการศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ที่นำไปใช้ประโยชน์ของวิทยาลัย ตามแนวทางปฏิบัติที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๒. คณะกรรมการเผยแพร่หลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ที่นำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งให้ความรู้ และคำปรึกษาแก่คณาจารย์และนักวิจัยของวิทยาลัย

๓. ผู้รับผิดชอบด้านการวิจัยของวิทยาลัยรวบรวมงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ของวิทยาลัย เพื่อขึ้นทะเบียนการคุ้มครองสิทธิ ซึ่งในการคุ้มครองสิทธิจะเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๓.๑ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๒ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔. คณะกรรมการพิจารณางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ๒ กรณี

กรณีที่ ๑ กรณีไม่มีการขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร หรือเป็นงานอันไม่มีลิขสิทธิ์ ให้ดำเนินการตามข้อ ๕ ต่อไป

กรณีที่ ๒ กรณีที่มีการขอรับสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร หรือเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ ให้คณะกรรมการตรวจสอบประเภทของสิทธิแต่ละกรณีดังกล่าว และดำเนินการเพื่อขอรับสิทธิบัตรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา/สำนักงานพาณิชย์จังหวัด แล้วแต่กรณี

๕. เผยแพร่ผลงาน และลงบันทึกในฐานข้อมูลของวิทยาลัย

๖. กรณีมีการละเมิดสิทธิงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ให้คณะกรรมการมีการประชุมเพื่อพิจารณา และดำเนินการตามมติของที่ประชุม ซึ่งต้องอ้างอิงกฎหมายตามข้อ ๓ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี)ไว้ในมติด้วย

๗. สรุปรวบรวม และจัดทำรายงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์

